

donderdag 25 november 2004 uur.

Banken speuren naar Kojo Annan en Leo Mugabe

Van onze verslaggevers Douwe Douwes en Xander van Uffelen

AMSTERDAM - Naast alle akkefietjes waarmee secretaris-generaal Kofi Annan van de Verenigde Naties (VN) toch al te maken heeft, is recent ook nog eens ophef gerezen over zijn zoon Kojo. Het Zwitserse bedrijf Cotecna, waar Kojo Annan als adviseur werkzaam was, wordt genoemd in een schandaal rond zelfverrijking. De onderneming die nota bene door de VN was gevraagd toezicht te houden over het 'voedsel-voor-olie'-programma in Irak, blijkt betrokken bij het achterover drukken van geld. Volgens Amerikaanse media gaat het daarbij om twee miljard dollar.

Voor banken die hun imago nauwgezet in de gaten houden, komt de ophef rond Kojo Annan niet als een verrassing. De zoon van de secretaris-generaal staat sinds 28 oktober 2002 al op een lijst met publicitair gevoelige personages, waarvoor de term politically exposed persons (peps) is bedacht. Kojo Annan zou naast zijn werkzaamheden voor Cotecna ook zaken hebben gedaan met Leo Mugabe, neef van de omstreden Zimbabwaanse president Robert Mugabe.

De lijst waarop de zoon van Annan prijkt, is te koop bij World Check, een bedrijf dat wereldwijd alle publiciteit bijhoudt van politieke figuren en hun verwanten. Inmiddels staan honderdduizenden namen in het bestand van World Check. Bij elke naam staat een omschrijving van het publicitair risico dat op de loer ligt als een bank zaken doet met de genoemde persoon. Het draait bij banken tegenwoordig om reputatieschade, verklaart oprichter en directeur David Leppan van World Check de belangstelling voor zijn lijst. 'Een bank wil de risico's kennen die aan klanten kleven.'

World Check levert de gegevens sinds begin 2001. 'Zwitserse banken vroegen me een standaard te ontwikkelen om het risico van klanten te registreren', zegt Leppan. Aanvankelijk toonden vooral de Zwitsers en banken uit fiscale paradijzen belangstelling. Zij waren in het verleden beschadigd door affaires rond de Filipijnse president Marcos of het wegsluizen van Nigeriaans regeringsgeld. Enkele maanden na 11 september 2001 toonden ook grote banken interesse.

World Check heeft inmiddels 820 klanten, waarvan 170 overheidsinstanties en toezichthouders, verspreid over 110 landen. In Nederland maken onder meer ABN Amro en ING gebruik van de diensten van World Check. De tarieven lopen al naar gelang de omvang van de bank uiteen van drieduizend dollar tot honderdduizenden dollars per jaar.

Ook premier Balkenende staat op de lijst, net als bijvoorbeeld, tot zijn overlijden, de vermoorde vastgoedbaas Willem Endstra.

'Heel geheimzinnig is de lijst niet', zegt Leppan. 'We verzamelen en structureren publieke informatie.' Na het elektronische voorwerk moeten medewerkers de verbanden leggen, zegt Leppan. 'Persoon A heeft een band met B die als baas van bedrijf C wapens verkoopt aan land D. We trekken de lijnen tussen de punten. We zijn dus geen Magnum PI of James Bond.'